

Nr 26.

Utlåtande i anledning av framställningar angående pensioner eller understöd åt vissa i statens tjänst anställda personer m. fl.

Bankoutskottet får härmed avgiva utlåtande över nedannämnda till utskottet hänvisade framställningar beträffande pensioner eller understöd att utgå dels från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m., dels av affärsdrivande verks medel, dels ock från luftfartsfonden.

Beträffande utredningen i de ärenden, som behandlas i utlåtandet, får utskottet, i den mån redogörelse i det följande ej lämnas, hänvisa till vederbörande proposition (nr 123) och motioner.

A. Anslaget till diverse pensioner och understöd m. m.

I. Försvarsdepartementet.

1:o.

Förrådsunderofficeren vid Strömsholms ridskola Carl Algot Theodor Isén. I en den 7 mars 1947 dagtecknad proposition nr 123 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, i punkten 1 föreslagit riksdagen medgiva, att förrådsunderofficeren vid Strömsholms ridskola Carl Algot Theodor Isén må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 752 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

2:o.

Förre ban- och byggnadsarbetaren Johan Peter Emanuel Rosén. I motionen II: 66 hemställer herr *Lindahl*, »att riksdagen måtte besluta tillerkänna f. d. ban- och byggnadsarbetaren Johan Peter Emanuel Rosén en årlig pen-

sion, som till beloppet ansluter sig till de i § 6 i kungörelsen den 30 juni 1942 angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst angivna grunderna».

Av handlingarna inhämtas,

att Rosén är född den 1 september 1882 och således 64 år gammal;

att han enligt i motionen lämnade uppgifter innehaft fast anställning vid försvarsväsendet under tiden 1 november 1901—29 oktober 1904, arbetaransällning vid försvarsväsendet åren 1905—1906 och vid statens järnvägsbyggnader åren 1906—1929 samt anställning såsom lagbas vid Svenska vägaktiebolagets väg- och brobyggnadsarbeten åren 1933—1934;

samt att han innehaft anställning som bergsprängare vid Hårsfjärdens örlogsdepå, varest sprängningsarbetena utförts i marinens regi, under tiden 7 mars 1941—15 juni 1946.

Över förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat yttrande från statskontoret, som hört försvarets civilförvaltning.

Försvarets civilförvaltning har anfört:

Från chefen för Stockholms örlogsvarv har inhämtats att Rosén varit anställd vid Hårsfjärdens örlogsdepå under tiden 7 mars 1941—15 juni 1946 samt att han under sagda tid icke varit underkastad tjänstepensionsbestämmelser. Av motion 1947: II: 66 framgår vidare, att Rosén före nämnda tid innehaft ett flertal anställningar i statens tjänst utan att ha varit underkastad tjänstepensionsbestämmelser. Rosén är följaktligen icke berättigad till pension enligt 1942 års tjänstepensionsreglemente för arbetare.

I berörda motion har uppgivits, att Rosén icke skulle vara berättigad till pension enligt kungl. kungörelsen den 30 juni 1942, nr 696, med föreskrifter angående pensionering av viss arbetarpersonal i statens tjänst, enär statsanställningen icke fortgått i en följd och hans tjänstgöring under ett par år varit förlagd till ett bolag, som bedrivit väg- och brobyggnadsarbeten. I anledning härav vill civilförvaltningen erinra om bestämmelserna i 1 § första stycket b) sagda kungörelse, enligt vilka pension jämlikt kungörelsen må beredas arbetare, som vid anställningens upphörande under en tid av *sammanlagt* minst 15 år efter fyllda 18 år — därav minst 12 år före fyllda 60 år — innehaft sådan anställning i statens tjänst, som utgjort hans huvudsakliga sysselsättning och förvärvskälla. Pension må även under viss förutsättning kunna beviljas i fall, där tiden i dylik anställning understiger 15 respektive 12 år.

Enär Rosén före sin anställning vid Hårsfjärdens örlogsdepå innehaft ett flertal anställningar i statens tjänst, är det icke uteslutet, att sammanlagda tiden i hans statsanställningar uppgår till minst det antal år, som enligt vad nyss sagts berättigar till pension enligt kungörelsen. För att kunna avgöra detta, erfordras emellertid att hava tillgång till exakta uppgifter å anställningstiderna. De av motionären lämnade uppgifterna i detta hänseende äro alltför ofullständiga för att man därå skulle kunna grunda något uttalande i frågan. Icke heller har det varit möjligt för civilförvaltningen att före remisstidens utgång verkställa erforderlig utredning i frågan.

Med hänsyn till vad sålunda anförts och då den väckta pensionsfrågan är av beskaffenhet att i första hand böra prövas av statens pensionsanstalt, synes förevarande motion II: 66 icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Statskontoret har i likhet med civilförvaltningen ansett, att i första hand borde undersökas, om icke möjlighet föreläge att bereda Rosén pension i en-

lighet med de för pensionering av arbetare i statens tjänst gällande bestämmelserna. I sådant avseende syntes det ankomma på den myndighet, hos vilken Rosén senast varit anställd, att efter företagen utredning rörande omfattningen av den anställningstid denne kunde åberopa i statens tjänst underställa statens pensionsanstalt frågan om Rosén kunde vara berättigad till pension enligt de summariska arbetarpensionsbestämmelserna. Den väckta motionen syntes vid sådant förhållande icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Såsom av utredningen i ärendet framgår, råder oklarhet rörande omfattningen av Roséns anställningstid i statens tjänst. Utskottet finner i likhet med statskontoret det vara lämpligt, att — efter närmare undersökning i angivna hänseende — frågan om Roséns pensionsrätt underställes statens pensionsanstalt. Motionen bör vid sådant förhållande icke föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet.

Utskottet hemställer förty,

att förevarande motion II: 66 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

II. Socialdepartementet.

3:o.

Förre ombudet hos pensionsstyrelsen Karl August Karlsson. Under punkten 2 av förenämnda proposition nr 123 föreslår Kungl. Maj:ts riksdagen medgiva, att förre ombudet hos pensionsstyrelsen Karl August Karlsson må, räknat från och med den 1 juli 1947, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 200 kronor.

Föredragande statsrådet har uttalat, att pension principiellt icke bör tillkomma arvodestagare av det slag, varom här är fråga. Åt samma uppfattning har utskottet vid ärendets behandling motionsvägen vid 1943 års riksdag givit uttryck. Att utskottet det oaktat nu anser sig böra biträda Kungl. Maj:ts förevarande framställning sammanhänger med att — såsom utredningen i ärendet numera klart ådagalagt — Karlsson med hänsyn till längden och omfattningen av sin tjänstgöring såsom pensionsstyrelsens ombud och den insats han gjort inom pensionsförsäkringen får anses intaga en särställning. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

4:o.

1:e inspektören hos statens arbetsmarknadskommision Axel Vidar Borgström, kansliskrivaren hos kommissionen Helga Paulina Johansson och expeditionsvakten hos kommissionen Klas Fredrik Sigfrid Karström. Under punkten 3 av förenämnda proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att 1:e inspektören hos statens arbetsmarknadskommision Axel Vidar Borgström, kansliskrivaren hos kommissionen Helga Paulina Johansson och expeditionsvakten hos kommissionen Klas Fredrik Sigfrid Karström må från och med månaden näst efter den, varunder de lämna sina anställningar, under återstående livstiden från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära årliga pensioner med följande belopp, nämligen Borgström 3 060 kronor, Johansson 1 368 kronor och Karström 1 248 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

5:o.

Platsledaren hos statens arbetsmarknadskommision ingenjören Karl Alfred Wernström. Under punkten 4 av förenämnda proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att platsledaren hos statens arbetsmarknadskommision Karl Alfred Wernström må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 3 744 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

6:o.

Sjukvårdsvikarien vid S:ta Gertruds sjukhus i Västervik Amelie Josefina Bohman, född Andersson. Under punkten 5 av förevarande proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att sjukvårdsvikarien vid S:ta Gertruds sjukhus i Västervik Amelie Josefina Bohman, född Andersson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 020 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

III. Kommunikationsdepartementet.

7:o.

Verkmästaren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnarbeten Gustav Adolv Karlsson. Under punkten 6 av propositionen nr 123 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att verkmästaren vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnarbeten Gustav Adolv Karlsson mån från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 2 772 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

8:o.

Förmanen vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnarbeten Anders Ohlsson. Under punkten 7 av förenämnda proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förmanen vid väg- och vattenbyggnadsstyrelsens hamnarbeten Anders Ohlsson må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 788 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

9:o.

Förre vägmästaren Gustav Robert Karlsson. Under punkten 8 av förenämnda proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förre vägmästaren Gustav Robert Karlsson må, räknat från och med den 1 juli 1946, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension å 900 kronor, varå rörliga tilläggsförmåner icke skola utgå.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

10:o.

Förre vägarbetaren Jakob Olof Olofsson. Under punkten 9 av förenämnda proposition föreslår Kungl. Maj:ts riksdagen medgiva, att förre vägarbetaren Jakob Olof Olofsson må, räknat från och med den 1 juli 1946, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 768 kronor, varå rörliga tilläggsförmåner icke skola utgå.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

11:o.

Ingenjören Johan Axel Napoleon Landh. I motionen I:204 hemställer herr *Hage*, »att riksdagen måtte bevilja ingenjör Johan Axel Landh, Sundsvall, en årlig pension avvägd med hänsyn till Landhs långa arbete i det allmännas tjänst och med hänsyn till arten av hans uppdrag och verksamhet, att utgå fr. o. m. den tid, då han icke längre kan fullgöra det arbete, som han nu sysslar med».

Av handlingarna inhämtas, att Landh är född den 17 november 1881 och alltså 65 år gammal.

Över förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat yttrande från statskontoret, som hört väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har anfört:

De tidsperioder Landh innehaft sysselsättning vid vägväsendet omfatta enligt vad som framgår av handlingarna dels tiden augusti 1905—oktober 1910, då han innehaft anställning som schaktmästare hos Sköns tingslags vägbyggnadsdirektion, dels tiden november 1910—juni 1911 och september 1911—mars 1916, då han tjänstgjort som arbetsledare under distriktschefen Prinzencreutz vid väg- och brobyggnader inom Västernorrlands och Kopparbergs län, dels tiden juni 1921—1936, då han tjänstgjort såsom vägkonsulent i Västernorrlands läns vägförening, dels ock tiden därefter, då han innehaft och allt fortfarande innehar sysselsättning som vägförrättningsman huvudsakligen för enskilda vägar inom Västernorrlands län.

Vad beträffar de tidsperioder Landh tjänstgjort vid Sköns tingslags vägbyggnadsdirektion som schaktmästare och under distriktschefen Prinzencreutz som arbetsledare har styrelsen med hänsyn till den långa tid som sedan dess förflutit funnit vissa svårigheter föreligga att erhålla ytterligare upplysningar utöver vad som framgår av handlingarna i ärendet. Styrelsen vill emellertid framhålla att Landhs befattning hos vägbyggnadsdirektionen synes vara jämförbar med liknande anställning vid de senare inrättade vägdistrikten. Vid tidigare framställningar om pension eller tjänsteårsberäkning för pension har hänsyn ansetts böra tagas till sådan anställningstid.

Under sin tjänstgöring som arbetsledare under distriktschefen Prinzencreutz åren 1911—1916 var Landh sysselsatt vid statsunderstödda bro- och

vägbyggnader. Hans avlöning under denna tid utgick, enligt vad han själv under hand upplyst, av vägskattemedel. Även denna anställningstid synes styrelsen vara av den beskaffenhet, att den borde kunna räknas Landh till godo vid bestämmandet av en eventuell statspension.

Beträffande Landhs senare sysselsättning vid vägväsendet får ämbetsverket anföra följande.

Enligt vad styrelsen inhämtat anställdes Landh i maj månad år 1921 som vägkonsulent och sekreterare i dåvarande Västernorrlands läns vägförening. Han kvarstod i denna befattning fram till år 1936, då föreningen upplöstes och Västernorrlands läns vägstyrelseförening bildades. Under vartdera av åren 1921—1923 beviljade Västernorrlands läns landsting ett anslag av 6 000 kronor som bidrag till kostnaderna för vägföreningens verksamhet. Under åren 1924—1935 utgick detta anslag med 5 000 kronor. De av landstinget lämnade bidragen möjliggjorde bl. a. att föreningens konsulent kunde i den utsträckning länsstyrelsen lämnade förordnande härtill verkställa förrättningar för delning till byggande och underhåll av enskilda vägar. Dessa förrättningar utfördes kostnadsfritt för sakägarna. Under åren 1921—1936 utförde Landh ett avsevärt antal undersökningar och renstakningar av detta slag samt utövade även i viss utsträckning kontrollerande verksamhet vid byggandet av dessa vägar. Hans befattning som vägkonsulent och sekreterare utgjorde heltidstjänst. Sedan vägkonsulenttjänsten indragits vid föreningens ombildande år 1936 har Landh varit verksam inom Västernorrlands län som konsulterande ingenjör, till huvudsaklig del i samband med förrättningar för delning till byggande och underhåll av enskilda vägar. Efter förordnande av länsstyrelsen utförde Landh under åren 1936—1946 ca 185 enskilda vägförrättningar inom länet. Även under åren 1937—1939 anvisade landstinget vissa belopp som ställdes till förfogande för att främja utvecklingen av det enskilda vägväsendet inom länet. Dessa belopp användes som förstärkning av de författningsenliga arvodena till förrättningsmän, som inom länet voro verksamma med förrättningar för enskilda vägar. Då till övervägande del Landh handlade ifrågasvarande förrättningar tillföll beloppen till huvudsaklig del honom. I skrivelse den 7 oktober 1931 förklarade väg- och vattenbyggnadsstyrelsen Landh behörig att inom Västernorrlands län verkställa förrättningar, som avsåge undersökning samt upprättande av arbetsplan till mindre omläggningar och förbättringar av allmänna vägar, däri broar eller andra konstarbeten icke inginge samt vartill statsbidrag ifrågasattes ävensom renstakning och särskild kontroll eller arbetsledning vid dylika företag. Under tiden 18 januari—31 maj 1944 innehade Landh anställning hos vägförvaltningen i Västernorrlands län. Han verkställde under denna tid renstakningar för vissa vägbyggnader inom länet.

Huruvida Landhs mångåriga sysselsättning inom vägväsendet är av den natur att tjänstepension av statsmedel bör av riksdagen utverkas åt honom synes väg- och vattenbyggnadsstyrelsen tveksamt. Därest emellertid ett beviljande av pension i förevarande fall skulle stå i överensstämmelse med gällande praxis på området, har ämbetsverket för sin del icke något att erinra mot att Landh efter slutad verksamhet tillerkännes det årliga understöd som må befinnas skäligt.

Statskontoret har uttalat, att då Landhs anställning i statens tjänst endast varit av helt kort varaktighet och Landhs verksamhet inom vägväsendet icke vore av beskaffenhet att böra medföra pension av statsmedel, ämbetsverket icke funne sig kunna understödja den föreliggande motionen.

Utskottet.

I likhet med statskontoret kan utskottet av principiella skäl och med hänsyn till uppkommande konsekvenser icke biträda det i motionen väckta förslaget. Framhållas må dessutom, att frågan om beredande åt Landh av pension utav statsmedel i första hand bör prövas av Kungl. Maj:t. Utskottet hemställer förty,

att förevarande motion I: 204 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

IV. Finansdepartementet.

12:o.

Förre visitatrisen vid centraltullkammaren i Malmö Ida Eleonora Österlund, född Hansson. Under punkten 10 av propositionen nr 123 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förre visitatrisen vid centraltullkammaren i Malmö Ida Eleonora Österlund, född Hansson, må, räknat från och med den 1 juli 1946, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 378 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

V. Ecklesiastikdepartementet.

13:o.

Biträdande läraren i ryska språket vid Lunds universitet Mihail Handamirov. Under punkten 11 av propositionen nr 123 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att biträdande läraren i ryska språket vid Lunds universitet Mihail Handamirov må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 3 000 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

14:o.

Förre eleven vid östra realskolan i Göteborg filosofie kandidaten Gunnar Johannes Fröberg. Under punkten 12 av förenämnda proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förre eleven vid östra realskolan i Göte-

borg, filosofie kandidaten Gunnar Johannes Fröberg må, räknat från och med den 1 januari 1946, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära ett årligt understöd av 1 500 kronor, varå rörliga tilläggsförmåner icke skola utgå.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

15:o.

Förra städerskan vid högre allmänna läroverket i Uppsala Hulda Karolina Andersson, född Pettersson. Under punkten 13 av förenämnda proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förra städerskan vid högre allmänna läroverket i Uppsala Hulda Karolina Andersson, född Pettersson, må, räknat från och med den 1 juli 1946, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 432 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

VI. Jordbruksdepartementet.

16:o.

Extra frökontrollbiträdet vid statens centrala frökontrollanstalt Nelly Karolina Svensson. Under punkten 14 av förenämnda proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att extra frökontrollbiträdet vid statens centrala frökontrollanstalt Nelly Karolina Svensson må från och med månadens näst efter den, varunder hon lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 368 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

VII. Handelsdepartementet.

17:o.

Förre skepparen Axel Olsson. Under punkten 15 av propositionen nr 123 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förre skepparen Axel Olsson må, räknat från och med den 1 januari 1947, under sin återstående livstid

från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 1 152 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

B. Affärsdrivande verks medel.

I. Postmedel.

18:o.

Förra reservpostexpeditören Aina Guméus, född Sandberg. Under punkten 16 av propositionen nr 123 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förra reservpostexpeditören Aina Guméus, född Sandberg, må, räknat från och med den 1 december 1946, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 600 kronor, att utgå av postmedel.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

II. Statens järnvägars medel.

19:o.

Förra platsvakten vid statens järnvägar Malvina Antoinetta Holmberg. Under punkten 17 av förenämnda proposition nr 123 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att förra platsvakten vid statens järnvägar Malvina Antoinetta Holmberg må, räknat från och med den 1 juli 1946, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 432 kronor, att utgå av trafikmedel.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

20:o.

Förre banarbetaren Johan Henrik Henriksson. I motionen II: 120 hemställer herr *Lövgren*, »att riksdagen måtte bevilja f. d. banarbetaren Johan Henrik Henriksson, Västanäs, Morjärv, en årlig pension till så högt belopp som brukar vara vanligt för dylika arbetare i statens tjänst».

Av handlingarna inhämtas, att Henriksson är född den 17 september 1877 och således 69 år gammal.

Över förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat yttrande från statskontoret, som hört järnvägsstyrelsen.

Järnvägsstyrelsen har anfört:

I förevarande motion har uppgivits, att vederbörlig innehåft anställning vid bland annat statens järnvägsbyggnader och statens järnvägar.

Genom järnvägsstyrelsens försorg verkställd utredning rörande Henriks-
sons anställning i statens tjänst efter fyllda 18 år utvisar, att han varit an-
ställd vid statens järnvägar, där han arbetat å 20 bansektionen (527 ban-
mästaravdelningen) i Morjärv

fr.	o. m.	30/6	t. o. m.	11/8	1930	År	månader	dagar
»	1/6	»	24/10	1931	—	1	12	
»	22/7	»	1/9	1932	—	4	24	
»	31/7	»	4/9	1933	—	1	10	
»	9/8	»	6/9	1934	—	1	5	
»	18/7	»	19/8	1935	—	—	28	
»	29/7	»	25/8	1936	—	1	2	
»	19/8	»	6/9	1937	—	—	27	
Sammanlagd tid						1	—	6

Beträffande det vid remisshandlingarna fogade utdraget ur å styrelsens kanslibyrå tillgängligt centralregister över viss arbetarpersonal får styrelsen framhålla, att de i detsamma angivna anställningstiderna icke kunna helt tillgodoräknas Henriksson för erhållande av pension. De i nämnda centralregister förekommande anställningstiderna äro nämligen, i vad de avse tid före 1916 — under vilket år berörda register upprättades — baserade på vid ifrågavarande tid av arbetarna själva lämnade upplysningar angående sina anställningsförhållanden m. m., varför dylika anställningstider kunna tillgodoräknas i fråga om pension, endast i den mån de kunna styrkas genom av vederbörlig arbetsbefäl utfärdat intyg eller eventuellt kvarvarande arbetarrullor, avseende resp. byggnadsföretag. Med hänsyn till vad som vid den förebragta utredningen framkommit, anser sig emellertid styrelsen kunna tillstyrka, att — utöver ovan angivna anställningstider vid statens järnvägar — jämväl följande anställningstider vid statens järnvägsbyggnader må räknas Henriksson till godo i förevarande avseende, nämligen

	v i d	under tiden	år	mån.	dagar
Statsbanan Boden—Morjärv	1898—1902	2	8	—
»	»	1905	—	7	—
»	Morjärv—Lappträsk	1906—1910	2	11	—
»	Lappträsk—Veittijärvi	1911	—	6	—
»	Veittijärvi—Karungi—Matarengi	1912—1913	—	11	—
»	Älvsby—Piteå	1914	—	5	—
»	Karungi—Haparanda	15/10 14—30/6 15	—	8	16
»	Karungi—Haparanda—Finska gränsen	23/10 16—7/5 17	—	6	15
Inalles			9	3	1

Vidare framgår av remisshandlingarna, att Henriksson — enligt intyg, utfärdat av f. d. kronojägare K. J. Karlsson — under åren 1928—1937 arbetat för domänverkets räkning tillhoppa 1 år 8 månader, varjämte han enligt egen

uppgift utfört arbete vid försvarsväsendet under en sammanlagd tid av likaledes 1 år 8 månader. Enär sistnämnda tid, avseende försvarsväsendet, såsom varande obestyrkt icke torde få tagas i beräkning som tjänstetid för erhållande av pension, kan Henrikssons sammanlagda anställningstid i statens tjänst enligt styrelsens förmenande icke uppskattas till mer än omkring 12 år.

På grund härav får styrelsen för sin del avstyrka bifall till nu föreliggande motion.

Statskontoret har i likhet med järnvägsstyrelsen och på av styrelsen anförda skäl avstyrkt bifall till den föreliggande motionen.

Utskottet.

Enär, såsom utredningen i ärendet giver vid handen, Henrikssons sammanlagda styrkta anställningstid i statens tjänst uppgått till endast omkring 12 år, kan utskottet i likhet med de hörda myndigheterna icke tillstyrka bifall till det i motionen väckta yrkandet. Utskottet hemställer förty,

att förevarande motion II: 120 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

III. Statens vattenfallsverks medel.

21:o.

Förre byggmästaren vid statens vattenfallsverk Carl Hjalmar Rudolf Fransson. Under punkten 18 av förenämnda proposition nr 123 föreslår Kungl. Maj:ts riksdagen medgiva, att förre byggmästaren vid statens vattenfallsverk Carl Hjalmar Rudolf Fransson må, räknat från och med den 1 januari 1947, under sin återstående livstid uppbära — utöver honom författningens enligt tillkommande pension — tilläggspension till belopp av 504 kronor för år, att utgå av statens vattenfallsverks medel.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

22:o.

Förre byggnadssnickaren Karl Amandus Lindroth. I motionen II: 302 hemställer herr *Ward*, »att riksdagen, utan hinder av att Lindroths anställningstid inte uppgick till minst 12 år innan vederbörande uppnådde 60 års ålder, måtte tillerkänna honom pension såsom om sagda villkor vore uppfyllt».

Av handlingarna inhämtas,

att Lindroth är född den 18 februari 1878 och således 69 år gammal;

att han innehaft fast anställning vid försvarsväsendet under tiden 1 maj 1897—31 oktober 1901;

att han innehaft anställning som muddermästare vid statens järnvägar under tiden 28 maj—3 december 1917;

att han därefter innehaft olika anställningar hos statens vattenfallsverk under sammanlagt 11 år 3 månader 20 dagar;

att hans anställning i statens tjänst upphörde den 17 juli 1946;

samt att av ovannämnda anställningstider sammanlagt 8 år 6 månader 24 dagar infallit före fyllda 60 år.

Över förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning införskaffat yttrande från statskontoret, som hört vattenfallsstyrelsen.

Vattenfallsstyrelsen har anfört:

Enligt Kungl. Maj:ts brev den 19 februari 1943 skall 1942 års tjänstepensionsreglemente för arbetare fr. o. m. den 1 april 1943 äga tillämpning å vissa byggnadsarbetare vid statens vattenfallsverk under vissa förutsättningar. Då emellertid Lindroth, som är född den 18 februari 1878, uppnått högre levnadsålder än 60 år den 1 april 1943, har förberörda tjänstepensionsreglemente icke kunnat bli tillämpligt å honom. Då Lindroths anställningstid i statens tjänst icke uppgick till minst 12 år före fyllda 60 år, uppfyller han ej heller de i Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 juni 1942 (nr 696) stadgade villkoren för erhållande av pension enligt nämnda kungörelse. Vid sådant förhållande har vattenfallsstyrelsen icke författningsenligt kunnat bevilja Lindroth pension vid avgången ur tjänst. I stället har styrelsen, i medvetande om att Lindroth icke var pensionsberättigad, behållit honom kvar i tjänst så länge som möjligt utöver den normala pensionsåldern. Hans anställning vid statens vattenfallsverk upphörde sålunda först den 17 juli 1946, då han var över 68 år gammal. Styrelsen har emellertid intet att invända mot att Lindroth beviljas pension av statsmedel i överensstämmelse med praxis, som tillämpats i tidigare liknande fall.

Statskontoret har anfört:

Statskontoret har icke något att erinra mot att Lindroth, som enligt vad handlingarna utvisa innehaft anställning i statens tjänst under en sammanlagd tid av nära 17 år, beredes pension av statsmedel. Beloppet av pensionen torde lämpligen böra fastställas till 696 kronor för år jämte rörligt tilllägg och kristilllägg, eller samma belopp som i proposition nr 70 (p. 7) till innevarande års riksdag föreslagits för förre specialarbetaren C. A. Bäckström.

I likhet med de hörda myndigheterna tillstyrker utskottet, att Lindroth tillerkännes en årlig pension av statsmedel under sin återstående livstid. Det av statskontoret föreslagna beloppet, 696 kronor, har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer förty,

Utskottet.

att riksdagen, i anledning av förevarande motion II: 302, må medgiva, att förre byggnadssnickaren Karl Amandus Lindroth må, räknat från och med den 1 januari 1947, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 696 kronor, att utgå av statens vattenfallsverks medel.

C. Luftfartsfonden.

23:o.

Flygplatsvakterna Carl Alfred Nimrod Berg och Anders Gustav Brückzén. Under punkten 19 av propositionen nr 123 föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att envar av flygplatsvakterna Carl Alfred Nimrod Berg och Anders Gustav Brückzén må från och med månaden näst efter den, varunder han lämnar sin anställning, under sin återstående livstid från luftfartsfonden uppbära en årlig pension, Berg å 840 kronor och Brückzén å 1 092 kronor.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

Stockholm den 11 april 1947.

På bankoutskottets vägnar:

GUST. SVEDMAN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Andersson i Rossvik, Sundvik, Friggeråker, Leander, Edin, Petersson i Karlskrona, Fahlander och Andersson i Tidaholm;

från andra kammaren: herrar Svedman, Paulsen, Andersson i Munkaljungby, Mattsson, Fröderberg, Sundberg, von Seth och Nilsson i Landskrona.
